

Hutba o zekatu-Ramazana 1439. godine

Poštovana braćo i sestre,

Zahvaljujemo se Uzvišenom Allahu na blagodatima ovog blagoslovljenog mjeseca. U ovom mjesecu neizmjenjnih blagodati i prilika za vjernike, mjesecu intenzivnog pročišćenja i neophodne obnove i jačanja vjernikovog bića, svako od nas može jasno osjetiti pozitivnu promjenu i jedinstven osjećaj koji je produkt procesa pročišćenja kroz koji naša duša prolazi.

To pročišćenje vodi ka uzdizanju, jačanju i stabiliziranju našeg duševnog stanja i jedan je od preduslova za uspjeh na ovom i budućem svijetu.

Uzvišeni Allah u suri Eš-Šems naglašava važnost čišćenja duše vjernika i direktne povezanosti čišćenja sa uspjehom.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا

"Uspjeće onaj ko je očisti" (Eš-Šems 9)

Naš Gospodar daje svakom čovjeku priliku da prođe kroz proces pročišćenja, čisteći i uzdižući svoju dušu. Ramazansko blagoslovljeno vrijeme pruža posebne prilike vjernicima da prođu kroz jedinstven proces pročišćenja. Taj proces direktno je vezan i za mogućnost ispunjavanja najznačajnijih obaveza za muslimane, islamskih šartova u ovom mjesecu. Čišćenje tijela i duše, kao i jačanje ljudskog karaktera koje donosi post, blagodati pročišćenja i duhovnog uzdizanja putem klanjanja namaza i unapređenje našeg materijalnog, mentalnog i duhovnog stanja putem davanja zekata i čišćenja naše imovine, daju nemjerljiv doprinos procesu pročišćenja. Muhammed alejhi selam nas je podučio da je post štit, ali da je i zekat svojevrsan štit i brana od različitih devijacija i nevolja koje mogu doći kao vid iskušenja za imućne muslimane. Tako zekat štiti od pohlepe, škrtosti, bezosjećajnosti, ali i različitih nepogoda poput suša, propasti imetka, depresije i dr. U ovom blagoslovljenom vremenu uz zekat mi izvršavamo i obavezu davanja sadekatu-l-fitra, kao poseban vid sadake koja ima uticaj na zaštitu nas i naših porodica i daje dodatnu vrijednost našem postu i procesu pročišćenja. Svakako, pored navedenih obaveznih davanja, u ramazanu bi trebali nastojati davati i običnu sadaku i pomoći ljudima u potrebi u našem bližem i daljem okruženju, što također, bitno utiče na proces pročišćenja.

Prirodno je da čovjek nastoji da bude uspješan i to je jedan od atributa kojim bi svaki čovjek želio da bude okarakterisan. Međutim, teško je dati jedinstvenu definiciju uspjeha, jer svaki čovjek ima svoju percepciju uspjeha. Sigurno je da se uspjeh vjernika, muslimana na ovom

svijetu može posmatrati kroz njegovo nastojanje da se što više približi svom Gospodaru, zadobije Njegovo zadovoljstvo i blagoslov i u konačnici da njegov način života i djelovanja na ovom svijetu bude sebeb njegovog ulaska u džennet. U tom smjeru Uzvišeni Allah je dao jasne upute po kojima trebamo urediti svoj život.

Ebu Ejub prenosi da je jedan čovjek upitao Muhammeda alejhi sselam: “Obavijesti me o poslu koji će me uvesti u džennet?”

Poslanik alejhi sselam mu odgovori: “Da obožavaš samo Allaha i da Mu u tome ništa ne pridružuješ, da obavljaš namaz, da daješ zekat i da obilaziš svoju rodbinu.” (Buharija)

Značajno je istaći da se u ajetu koji smo naveli na početku ove hutbe za čišćenje duše koristi pojam koji u osnovi korespondira pojmu zekat, kojim se imenuje treći islamski šart. Veza zekata, kao posebnog vida čišćenja, i uspjeha je veoma čvrsta.

Na osnovu Kur'anskih poruka i uputa našeg časnog Poslanika Muhammeda alejhi sselam znamo da zekat donosi neophodnu stabilnost i harmoniju u naše živote. Štiti nas od konfuzije i haosa. Stvara pretpostavke za razvoj i uspjeh. Međutim, izgleda da muslimani nisu svjesni ovih i drugih blagodati koje nam može donijeti odgovarajući odnos i ispunjavanje obaveze zekata. Na to nam ukazuje stanje u našem društvu i u većini muslimanskih društava danas koje nije u skladu sa odgovarajućim standardima kakvi bi trebali biti u društvima koje uređuju i gdje vlast imaju sljedbenici Muhammeda alejhi sselam. Određeni pokazatelji stanja u našem društvu ne ulijevaju veliku nadu u stabilnost, harmoniju i prosperitet u bliskoj budućnosti, jer ukazuju na odsustvo potrebne svijesti i poremećaj osnovnih vrijednosti koje se reflektiraju i na naš odnos prema osnovnim stubovima naše vjere.

Navesti ćemo samo dvije činjenice koje ukazuju na gore navedeno. Činjenica je da su muslimani u Bosni i Hercegovini u 2017. godini uplatili u Fond Bejtu-l-mal Islamske zajednice u BiH 11 miliona KM zekata i sadekatu-l-fitra, što se nekima čini kao ogroman iznos uplaćenih sredstava. U istoj godini kladionice, koje su poput metastaziranog karcinoma zauzele ogroman dio teritorije naše domovine, a time i bića našeg naroda, zabilježile su promet od preko milijardu i šest stotina miliona KM. U svijetu u kojem muslimani na institucionalan način, kroz odgovarajuće sisteme prikupljanja daju samo 10% obaveznog zekata, teško da može doći do stabilnosti, harmonije i prosperiteta. Zekat kao islamski šart u osnovi zahtjeva odgovarajući sistem prikupljanja i raspodjele i odgovornost je ne samo vjernika da daju svoj zekat u odgovarajući fond zekata, već i predvodnika muslimana na određenom prostoru da taj fond uspostave i vode u skladu sa šerijatskim propisima. Sinergija zajedničkih napora na uspostavi i jačanju odgovarajućeg sistema prikupljanja i raspodjele zekata donosi stabilnost i uspjeh jednoj muslimanskoj zajednici.

Uzimajući u obzir samo ove dvije navedene činjenice, čini se da vrlo često postavljamo pogrešna pitanja i shodno tome dajemo i pogrešne odgovore. Nije problem našeg i drugih društava i zajednica u muslimanskom svijetu nedostatak resursa i sredstava koji bi trebali biti dostatni za normalan i harmoničan život građana i članova zajednice, već neodgovarajuća raspodjela i upravljanje resursima i bogatstvima, kao i pohlepa, bahatost i bezosjećajnost bogatih, korupcija i druge pošasti društva, ali i defetizam i sklonost ka instant uspjehu manje

imućnih i siromašnih osoba, što pokazuje primjer nerazumnog prometa kladionica u našoj državi.

Koliko god nam se činilo i koliko god se trudili da sami sebe uvjerimo da je neko drugi kriv za priličnu nesređenost i nesklad u našem i društvima većine muslimanskih država, istina je da smo najvećim dijelom mi odgovorni za takvo stanje.

Stoga, trebamo prestati sa prenatlaženim čuđenjem i postavljanjem pitanja šta se to dešava sa nama i našim ummetom, već početi od sebe u jačanju i stabiliziranju naše zajednice i društva.

Ramazansko vrijeme, vrijeme intenzivnog pročišćenja je najbolje vrijeme za neophodna promišljanja o stanju na našem individualnom i ukupnom društvenom planu i odlučne promjene. Naš Gospodar je jasno propisao pravila i dao uputstva kako da budemo uspješni i sretni na ovom i na budućem svijetu i nema potrebe za improvizacijama različitih vrsta kojima pokušavamo pronaći neki drugi put ka ostvarenju tog cilja.

Molimo Uzvišenog Allaha da primi naše ibadete i podari nam snagu da iskoristimo blagoslovljeno ramazansko vrijeme za pozitivne promjene i unapređenje našeg stanja.

Dr. Elnur Salihović

Rukovodilac Ureda za zekat